

ŽIVOT S DUCHEM SVATÝM (I.)

Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit. (Ga 5:25)

1. čtení: Sk 2:1-13

Hlavní čtení: Galatským 5:25-26

I. CÍRKEV BEZ DUCHA SVATÉHO? NESMYSL!

Milí bratři, milé sestry,

v těchto dnech slavíme svatodušní svátky. Oslavujeme Ducha svatého, který sestoupil na Ježíšovy první učedníky v Jeruzalémě, při židovském svátku *Šavuot* (svátek týdnů), kterému my říkáme Letnice. Oni na něj čekali. Vytrvale se společně modlili po deset dní, od chvíle, co Ježíš slavně odešel k Otci. A Duch svatý už déle neotálel. Přišel a naplnil jejich srdce Boží přítomností. Sestoupil a všechny zúčastněné napojil na Ježíše Krista, jejich Spasitele. Vyzbrojil je svou mocí, aby statečně nesli evangelium všemu stvoření. Bez Ducha svatého by tato hrstka učedníků nikdy do ulic Jeruzaléma nevyšla. Bez Ducha svatého by tito žáci Pána Ježíše o Pánu Ježíši na ulici nikdy nemluvili. Ani k Židům, natož pak k pohanům. Anebo by to možná zkusili, ovšem bez valného úspěchu. Bez Ducha svatého je totiž evangelium o Kristu neúčinná a mrtvá zpráva. Jen mlácení prázdné slámy. To Duch je vybavil pravými slovy. Také odvahou, trpělivostí, láskou ke Kristu i láskou k lidem kolem nich. To Duch otevřel srdce jejich posluchačů, aby se zpráva o Ježíši zakořenila v jejich nitru. Aby se skrze kázání evangelia zrodila církev, bylo zapotřebí Ducha svatého.

A to se děje stále znovu. Duch svatý působí. Ovlivňuje naše životy. Dodává nám sílu, když jsme slabí. Otevírá nám ústa ve chvíli, kdy máme strach o Kristu svědčit. Povzbuzuje nás k statečnému vyznání, že nejsme sami svoji, nýbrž že patříme Pánu Ježíši (1K 6:9). Vede nás i ty, kteří žijí kolem nás, stále blíž k Ježíši Kristu.

Bratři a sestry, evangelium bez Ducha svatého není mrtvé. Ta dobrá zpráva o Ježíši Kristu není bez Ducha mrtvá. Je to ještě horší! Žádná dobrá zpráva by bez Ducha svatého nebyla! Nebylo by totiž nikoho, kdo by se o evangelium chtěl s druhými lidmi podělit. Nebylo by nikoho, kdo by chtěl evangelium naslouchat. Nebylo by nikoho, kdo by chtěl podle evangelia žít. Bez Božího Ducha by tedy církev vůbec nebyla! My někdy říkáme, že bez Ducha svatého by církev byla mrtvá. Ale ono je to ještě mnohem horší: Církev by nikdy nevznikla! Neexistovalo by společenství lidí, kteří v Krista věří, ke Kristu se hlásí, Krista prosí, Kristu děkuje, Krista následuje, Krista miluje a na Krista se spoléhá.

Je to stejné, jako kdybychom řekli: *Kdyby nebyli naši rodiče, byli bychom mrtví.* Ne! Nebyli bychom mrtví. My bychom prostě vůbec neexistovali. Bez Ducha svatého by církev nebyla mrtvá. Vždyť jen to, co jednou dostalo život, může zemřít. Bez svatého Ducha by církev nikdy neexistovala.

A je to tedy Boží Duch, který je tím klíčovým hráčem. Klíčovým faktorem pro vznik a život církve. Je to Duch svatý, který je tím nejdůležitějším aktérem. Je to on, třetí osoba Boží Trojice, který svou přítomností odlišuje církev od všech ostatních lidských spolků a organizací. Proto nejsme stejní jako spolek zahrádkářů. Proto nejsme stejní jako klub šachistů. Proto nejsme stejní jako politická strana. Proto nejsme stejní jako neziskové organizace. Proto nejsme stejní jako hudební tělesa. Protože v našem středu, dokonce v našich srdcích, přebývá Duch svatý. Jak to vyjádřil apoštol Petr před očima židovské velerady, která ho soudí za strašné zločiny proti lidskosti: Za to, že uzdravil chromého člověka ve jménu Ježíše Krista. Za to, že veřejně kázal Ježíše lidem kolem sebe.

- ³⁰ *Bůh našich otců vzkřísil Ježíše, kterého vy jste pověsili na kříž a zabili; ³¹ toho Bůh vyvýšil jako vůdce a spasitele a dal mu místo po své pravici, aby přinesl Izraeli pokání a odpuštění hříchů. ³² My jsme svědkové toho všeho a s námi Duch svatý, kterého Bůh dal těm, kdo ho poslouchají.* (Sk 5:30-32)

A s námi Duch svatý... Bez Ducha svatého není žádné svědectví o Kristu, žádné hlásání evangelia, žádná víra v Krista, a tedy ani žádná církev. Můžeme někdy přemýšlet, zda je s námi Bůh Duch svatý v plné míře. Nebo zda nás částečně opouští, třeba kvůli našich přešlapům a proviněním. Můžeme uvažovat, zda Duch svatý nezačíná vanout jiným směrem, zda se nevydal jinými cestami, než kterými zrovna kráčíme. Ale v zásadě nemůžeme říct, že by Duch svatý církev někdy opustil. To není možné! Kdyby se to stalo, církev jako celek by skončila. Já v tomto směru pevně věřím Ježíši Kristu, našemu Spasiteli. Jeho zaslíbení přece musí platit:

- ¹⁵ *Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání; ¹⁶ a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi navěky - ¹⁷ Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude.* (J 14:15-17)

Duch Kristův bude se svou církví na věky věků. Zůstane s námi a bude v nás. Díky, Pane Ježíši! Křesťané mohou Ducha svatého zarmoutit. (Ef 4:30) Křesťané mohou dusit plamen Ducha svatého. (1Te 4:19) Křesťané

mohou zneužívat jeho dobré dary, nebo jimi dokonce v některých chvílích i pohrdat. (1Te 4:20) Křesťané mohou Duchu svatému dokonce lhát, nebo ho pokoušet. (Sk 5:1-11) Ale církev nemůže o Ducha svatého přijít. Protože Duch s námi bude na věky. To je svobodné a láskyplné Boží rozhodnutí.

II. BENZÍN V SEKAČCE

Dnes jsme společně slyšeli dva verše ze závěrečné pasáže Pavlova listu Galatským. List Galatským má polemický tón. Mezi Pavlovými dopisy má stejné postavení asi jako břitva mezi tupými noži. Ale to neznámá, že by v tomto dopise pro samou horlivost a břitkost nebylo místo pro klidné a vyvážené křesťanské učení. Pavel zde věnuje veliký prostor právě učení o Duchu svatém. A na to se teď zaměříme: Co vlastně list Galatským říká o Duchu svatém? První zmínka se nachází v prostředí celého dopisu:

- *Chtěl bych se vás zeptat jen na jedno: dal vám Bůh svého Ducha proto, že jste činili skutky zákona, nebo proto, že jste uvěřili zvěsti, kterou jste slyšeli? To jste tak pošetili? Začali jste žít z Ducha Božího, a teď spoléháte sami na sebe? (Ga 3:2-3)*

Slyšíte to? Bůh daroval Ducha svatého církvi. Je to Boží laskavý dar. A kdy tento božský dar ti lidé přijali? Ve chvíli, kdy vyznali, že Bůh je obdaroval ve svém Synu Ježíši Kristu. Jednoduše řečeno: Ve chvíli, kdy ve svém srdci uvěřili v Ježíše Krista, ukřižovaného pro jejich hříchy. To je samotný začátek života s Duchem svatým, nebo života z Ducha svatého. Dříve, než ti lidé uvěřili v Ježíše Krista, s Duchem svatým nežili. Ale nyní už žijí.

Pavel o tomto novém začátku života s Bohem mluví i na jiných místech svého dopisu. Třeba:

- *To proto, aby požehnání dané Abrahamovi dostaly v Ježíši Kristu i pohanské národy, abychom zaslíbeného Ducha přijali skrze víru. (Ga 3:14)*

A také:

- *Protože jste synové, poslal Bůh do našich srdcí Ducha svého Syna, Ducha volajícího Abba, Otče. (Ga 4:6)*

Představte si, bratři a sestry, že naléváte benzín do sekačky. Bez benzínu sekačka nepojede. To je jasné každému malému dítěti. Benzín, to je Duch svatý. Sekačka, to jsou křesťané. Bez benzínu zkrátka nepojedou. Mohou být skvěle seřízeným strojem, nablýskanou mašinou s platnou dvouletou zárukou, ale bez benzínu žádnou trávu neposekají. Nebudou vůbec užiteční. A Bůh je tím, kdo nalévá benzín do sekačky. Bůh dává svého Ducha lidem a tvoří z nich církve. Ale pozor! Nedělá to tak, že by otevřel kanystr a lil benzín bez rozmyslu, trochu do nádrže v sekačce, trochu všude kolem sebe. Bůh si na to vezme trychtýř, aby benzín nalil přímo do nádrže sekačky. A ten trychtýř, bratři a sestry, to je Pán Ježíš Kristus. Aby benzín necákal všude kolem a dostal se do sekačky, je potřeba, aby v nádržce byl trychtýř. Zaslíbeného Ducha svatého dává Bůh lidem skrze jejich víru v Ježíše Krista. Tedy těm lidem, kteří uvěřili v Ježíše, vyznávají Ježíše a chtějí jít za Ježíšem.

A Pavel tvrdí, že tato změna v životech těch věřících byla veliká. Skutečná. Mocná. Dechberoucí. Žádná teorie, kterou není možné ověřit. Duch svatý se nedržel zpátky. Pořádně to roztočil. Pořádně je rozpohyboval. A bylo to vidět.

- ⁴ *Tak velké věci jste prožili nadarmo? A kdyby jen nadarmo!* ⁵ *Ten, který vám udílí Ducha a působí mezi vámi mocné činy, činí tak proto, že plníte zákon, nebo proto, že jste slyšeli a uvěřili? (Ga 3:4-5)*

III. ZAHRADNÍK BOJUJÍCÍ S PLEVELEM

Pojďme dál. Podle apoštola Pavla z nás Duch svatý vytrhává plevel, čistí nás a kultivuje. Zůstáváme tedy na zahradě... Duch sám v nás vede lýtý boj proti naší přirozenosti, která se kolikrát bujně množí právě jako plevel na zahradě. Duch vyhlásil válku proti našemu „tělu“, jak doslova říká apoštol. Ale pozor! Tím tělem zde myslí hříšnou podstatu člověka. Naše sklony ke zlému. Někdy říkáme, že křesťané vedou po celý život zápas mezi dobrem a zlem, mezi láskou a nenávisť, mezi zaměřením na Boha, na druhé a vlastním sobectvím, mezi pokorou a pýchou, mezi poslušností a neposlušností. Ale dnes to řekněme správně: Duch svatý v nás vede tento zápas s naší lidskou hříšnou přirozeností. Bůh sám za nás a s námi bojuje, abychom byli skutečně Kristovi.

- *Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. ¹⁷ Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Ga 5:16)*

Bratři a sestry, my ten plevel stále v sobě vnímáme a cítíme. A nemáme z toho radost, že v nás a z nás pořád roste. A jsme někdy bezradní a zoufalí. Vypadá to jako předem prohraný zápas o čistotu života. Jak se toho hříšného plevele máme zbavit? Jak mu máme zabránit, aby v nás zapouštěl kořínky a šířil se z nás do našeho

okolí, a dokonce neblaze ovlivňoval životy těch, které máme rádi? Tento duchovní plevel v nás růst bude stále. Jako na každém záhonu. Plevel se nikdy zcela nezbavíme, dokud budeme žít v tomto světě, dokud budeme na cestě do Božího království. Až v cíli. Až v tom cíli se ho zbavíme úplně. Tam už žádný plevel nebude! Tuto naději vyjadřuje apoštol zvoláním:

- ⁵ *My však z moci Ducha a ve víře očekáváme spravedlnost, která je naší nadějí. (Ga 5:5)*

Ale to není naše jediná útěcha. Bratři a sestry, zahradník, který v nás žije, Duch svatý, s tím plevelem skutečně zápasí. Každý den, každou hodinu. A často vyhrává! On je mocný, důmyslný, odhodlaný, trpělivý. A proto smíme doufat, že navzdory přítomnému plevelu z nás budou vyrůstat dobré plody jako na každé udržované zahrádce. A opět: To není jen zbožná teorie. To se skutečně děje, tady a teď! Vždyť díky Duchu svatému tu a tam přinášíme dobré, šťavnaté, zralé a chutné plody Božího království. Je to jeho práce, že z nás vyrůstá kvalitní ovoce. Jsou to jeho plody, kterými smíme nasytit lidi kolem nás. A nakonec i sami sebe.

- ²² *Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost,* ²³ *tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací. (Ga 5:17-23)*

Není to jen naše ovoce, byť z nás vyrůstá. To totiž není jen naše zásluha, že z nás vyrůstá. Je to Duch, díky kterému z nás rostou šťavnaté plody Božího království, které občerství lidi kolem nás.

IV. DRŽME KROK S DUCHEM SVATÝM, NAŠÍM VELITELEM!

Bratři a sestry, myslím že až nyní smíme plněji porozumět tomu, co jsme slyšeli na samotném začátku. Té jednoduché Pavlově výzvě:

- ²⁵ *Jsme-li živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit.*

Když ve vás Duch svatý žije a přebývá, pak se jím také nechte vést. V tuto chvíli musím opustit obrazy ze zahrádky. Apoštol Pavel zde totiž používá vojenskou terminologii. Duch svatý je podle něj velitel. Nikoli řidič tanku nebo obrněného vozidla, který by nás šoféroval, ale živý velitel, který vede své živé spolubojovníky do boje. My se máme nechat vést, nikoli řídit nebo ovládat. Vědomě, svobodně a radostně se máme nechat vést Duchem svatým. On nás vede. A my jdeme za ním. Postupujeme ve formaci dopředu po celém bojišti a zdoláváme nepřítele. Kterého nepřítele? V první řadě naši vlastní hříšnou přirozenost. Krůček po krůčku kráčíme dopředu, před námi je Duch Kristův. Šlapeme mu na paty. Důvěřujeme mu, že nás vede správným směrem. Že nám bude v boji dodávat odvalu. Že nám bude udílet rozkazy, které mají smysl, které nám pomohou přežít a nakonec zvítězit. Náš velitel z boje neuteče. On se nikdy dezertce nedopustí. On nás nikdy neopustí. Ale ani my bychom neměli dezertovat. Měli bychom se spoléhat na jeho velení. Ptát se ho na nejlepší strategii pro život. Prosit ho o povzbuzení a útěchu, když už nemůžeme a jsme z toho smutní. Měli bychom se mu v důvěře vydávat, protože Bůh Duch svatý, Duch Ježíše Krista je ten nejlepší velitel a nejlepší rádce. S ním a v jeho síle zvítězíme. Amen.